

Vykládal si tudíž žal. úřad nesprávně zákon, když vyslovil, že zaměstnanci Jana S. se stali ex lege členy Všeobecné nemocenské pojišťovny v Plzni podle § 27 zák. č. 221/24 Sb., a nezbylo, nežli nař. rozhodnutí, zakládající se pouze na tomto nezákonném názoru, zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Vývody stížnosti, zabývajícími se předpoklady přestupu od okresní nemocenské pojišťovny k zapsané pojišťovně pomocné, nemohl se nss zabývat, poněvadž žal. úřad s tohoto hlediska sporný případ neposuzoval.

Č. 11.186.

Občanství státní: Nemanželské děti čsl. státního občana a cizinky nabývají legitimaci per subsequens matrimonium státního občanství čsl. teprve od uzavření sňatku rodičů, nikoliv se zpětnou účinností od narození.

(Nález ze dne 29. března 1934 č. 6289.)

V ě c: Karel Z. v Mukačevu proti ministerstvu národní obrany o výchovné.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: St-l, kapitán, uzavřel dne 14. dubna 1930 sňatek s Vilémínou B., s níž měl dvě nemanželské děti, a to syny Karla, narozeného dne 16. srpna 1926 v Chebu a Evžena, narozeného dne 26. dubna 1928 v Mukačevě. K žádosti ze 17. května 1930 — v níž uvedl, že ačkoli byli oba synové od svého narození připsáni st-li jako otci, nemohl žádati o přiznání výchovného, jelikož matka a tím též děti neměly čsl. státního občanství — bylo st-li přiznáno výměrem velitelství 12. pěší divise — intendance z 30. května 1930 výchovné od 1. května 1931.

Podáním ze 14. července 1931 žádal st-l za přiznání výchovného na oba syny ode dne jich narození až do dne sňatku svého s jejich matkou, dovozuje, že jest legitimace obou dítek již provedena a že jsou tedy oba synové manželskými se všemi právy z tohoto poměru vyplývajících, poněvadž legitimace má podle soukromoprávních pravidel zpětnou účinnost, a že tedy vyhovuje podmínkám § 144 zák. č. 103/1926 Sb. Zem. vojenské velitelství — intendance v Košicích výměrem z 24. července 1931 žádosti nevyhovělo, protože »podle vysvětlivek k plat. zák. (V. V. 1928 č. 71 str. 25 dole, doplněných V. V. 1930 č. 59 čl. 262) přísluší výchovné na nemanželské děti teprve prvním dnem následujícího měsíce, kdy byly otci s jeho svolením v matrice připsány. Neměly-li v daném případě čsl. příslušnost, nelze přiznati výchovné na ně za žádných okolností.«

Do tohoto výměru vznesl st-l odvolání, v němž poukazoval na důvody své žádosti ze 14. července 1931, dodává, že legitimace projevuje účinky ex tunc i co do přiznání státního občanství, a podotkl, že připsání otcovství v matrice narozených jest u syna Evžena již prove-

deno, u syna Karla že prohlásil své otcovství u poručenského soudu v Chebu, ale k zápisu v matrice narozených že nedošlo, ježto byl mezitím přemístěn a poukazoval na to, že obě děti vyživoval a vychovával na čsl. občany, což vyžadovalo daleko většího nákladu měsíčního, než činí měsíční výchovné.

Žal. úřad nař. rozhodnutím st-lovu odvolání nevyhověl z těchto důvodů: »Podle ustanovení druhé věty odst. 4 a v souvislosti s ustanovením odst. 1 § 144 plat. zák. přísluší otci výchovné na nemanželské děti, jimiž jmenovaní synové byli od dne jejich narození až do dne legitimace sňatkem, teprve od doby, kdy mu bylo takové dítě s jeho svolením v matrice připsáno. Zákon tu požaduje zápis, kvalifikovaný vlastním prohlášením otce před osobou povolanou k vedení příslušné matriky narozených, že uznává své otcovství k nemanželskému dítěti souhlasí, aby jako jeho nemanželský otec byl v matrice zapsán. — Opis křestního listu syna Karla, který žadatel předložil, neobsahuje takového kvalifikovaného zápisu a prohlášení jmenovaného odvolatele ze 14. prosince 1926 před poručenským soudem v Chebu o uznání otcovství k dítěti, není postačujícím průkazem, ježž zákon požaduje, a proto není splněna shora zmíněná podmínka nároku na výchovné pro toto dítě. — Ani zápis ve výtahu z matriky narozených syna Evžena (opis z 8. dubna 1930) není svým obsahem takovým kvalifikovaným zápisem, jak shora bylo řečeno, neboť není v něm vysloveno, že otec dítěte souhlasí, aby byl jako jeho nemanželský otec v matrice zapsán s udáním data, kdy se tak stalo. Ve výtahu z matriky narozených téhož dítěte, který byl vydán dne 21. května 1931, vůbec nijakého zápisu není. — Nejsou-li pak též splněny podmínky nároku na výchovné podle ustanovení odst. 1 § 144 plat. zák. o státním občanství dítek, o kterém po dobu před sňatkem jmenovaného gážisty vznikly pochybnosti, které nebyly dosud odstraněny, nevyhověl odvolatel ani ustanovení odst. 6 § 144 řečeného zák., podle kterého jest oprávněný povinen podmínky nároku prokázati a nemohlo býti jeho přihlášce o výchovné pro jmenované syny za uvedenou dobu — přihlíželo-li by se i k ustanovení odst. 6 § 151 řečeného zák. — vyhověno.«

Rozhoduje o stížnosti vznesené do tohoto rozhodnutí řídil se nss těmito úvahami:

Podle svého obsahu odepřelo nař. rozhodnutí st-li nárok na výchovné pro jeho oba syny za dobu od jich narození do uzavření sňatku s matkou dítek v podstatě z důvodu, že nebylo ve smyslu § 144 odst. 4 v souvislosti s odst. 1 plat. zák. č. 103/1926 Sb. prokázáno, jednak že st-lovi synové byli v době do uzavření sňatku s jich matkou čsl. státními občany, jednak že byly splněny podmínky předpisu § 144 odst. 4 cit. zák. v příčině zápisu nemanželských těchto dítek v matrice se svolením st-le.

V prvním směru stížnost uznává, že až do sňatku st-lova s nemanželskou matkou obou dítek neměli jeho synové čsl. státního občanství, jak ostatně též st-l jak ve svém podání ze 17. května 1930 na velitelství 12. pěší divise (intendance) v Užhorodě, tak ve svém rekursu na mno z 22. srpna 1931 uvedl, ale namítá nezákonnost nař. rozhodnutí proto,

že prý žal. úřad přehlíží, že provedenou legitimací sňatkem nabyly děti státního občanství st-lova a to již od svého narození. Podle toho stojí stížnost na stanovisku, že legitimace per subsequens matrimonium projevuje účinky zpětné od okamžiku narození dítek legitimovaných a to ve všech směrech.

Tomuto názoru stížnosti však nemohl nss přisvědčiti. Ustanovení § 161 o. z. o. stanoví, že »dětí, které se narodily mimo manželství a pozdějším sňatkem svých rodičů vstoupily do rodiny, považují se stejně jako jejich potomstvo za manželsky zplozené; nemohou však manželským dětem, které byly zplozeny v manželství mezitím trvavším, upíratí prvorozenství a jiná již nabytá práva«. Podle toho se nevztahuje účinek legitimace zpět na dobu narození dítek legitimovaných, nýbrž počíná teprve okamžikem uzavření sňatku rodičů, jak ostatně i nauka uznává, a nemohli proto synové st-lovi legitimací per subsequens matrimonium nabytí čl. státního občanství již od svého narození (srov. Stubenrauch: Kommentar zum a. b. G. k § 161, Stupecký: Legitimace nemanželských dítek podle práva rakouského, str. 18, Krčmář: Právo rodinné, str. 85, Slovník čl. práva veřejného heslo: »Občanství státní« v dílu II., str. 984).

Stanoví-li pak odst. 1 § 144 plat. zák., že »výchovné přísluší s omezeními níže uvedenými na vlastní, nevlastní neb adoptované děti, které jsou nezaopatřeny a mají čl. státní občanství«, jest zřejmo, že když zmíněné děti st-lovy do 14. dubna 1930 (t. j. do dne sňatku st-lova) neměly státního občanství čl., výchovné za tuto dobu na ně st-li nemohlo býti přiznáno.

Za tohoto stavu jest však již nerozhodno, zda byly splněny ještě také podmínky v příčině zápisu těchto nemanželských dítek do matriky se svolením st-le podle § 144 odst. 4 plat. zák., a nemusel se proto nss zabývat ani výtkou vadnosti řízení, kterou st-l uplatňoval v tomto směru, že žal. úřad měl si z moci úřadu opatřiti doslovný výtah z matriky narozených od okr. úřadu, nepovažoval-li výtah st-lem předložený v příčině syna Evžena za dostatečný neb úplný.

Č. 11.187.

Zaměstnanci veřejní: I. * Obratem »podle dosavadních předpisů«, použitým v § 1 odst. 1 zák. č. 3/1920 Sb. ve znění čl. I. zák. č. 99/1921 Sb. rozumí se předpisy, platné před účinností zákonů č. 2/1920 Sb. a č. 3/1920 Sb., t. j. před 1. zářím 1919, nikoli předpisy platné v době, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 99/1921 Sb. — II. * Obecní úředník, který odešel do výslužby před 1. zářím 1919, nemá podle § 2 zák. č. 312/1920 Sb. právního nároku na drahotní přídavky na manželku, s níž vstoupil v manželský svazek teprve v poměru výslužebním, a to ani tehdy, žil-li se svou pozdější manželkou ve společné domácnosti nepřetržitě nejméně 5 let, z nichž aspoň 2 léta za své činné služby, a měl-li s ní v této nepřetržité době dítě (§ 5 odst. 2 zák. č. 2/1920 Sb.).

(Nález ze dne 3. dubna 1934 č. 13.185/32.)